



Datum: 29.07.2026

Medij: Politika

Rubrika Potrošač

Autori: Jelica Antelj

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 568



Naslov: Sledeće godine lakše do odštete od avio-kompanija

Strana: 1,12

потрошач

Следеће године
лакше до одштете
од авио-компанија
стр. 12





Datum: 29.07.2026

Medij: Politika

Rubrika: Potrošač

Autori: Jelica Antelj

Teme: Evropska komisija

Napomena:

Površina: 568



Naslov: Sledeće godine lakše do odštete od avio-kompanija

Strana: 1,12

Лакше до одштете од 2027. године

Циљ је да се путницима олакша остваривање права која већ имају, али и да авио-компаније преузму већу одговорност када дође до кашњења

Фото Пиксабеј

Кашњења, отказивања летова и дуго чекање на одштету већ годинама су међу највећим проблемима путника у авио-саобраћају. Иако европски прописи право на накнаду гарантују још од 2004. године, многи путници никада не успеју да остваре своја права због компликованих процедура, недовољно информација или дугог трајања поступка. Управо то требало би да промени нови пакет правила који је усвојила Европска унија. Европски парламент и Савет Европске уније усвојили су најмање измене прописа о правима авио-путника, које ће почети да се примењују од средине 2027. године. Циљ је да се путницима олакша остваривање права која већ имају, али и да авио-компаније преузму већу одговорност када дође до кашњења или отказивања летова. Једна од најважнијих одлука јесте да нису прихваћени предлози да се смањи ниво заштите путника. То значи да ће право на новчану накнаду и даље важити ако лет касни најмање три сата, ако је отказан мање од 14 дана пре поласка или ако путнику није дозвољено укрцавање. Износи одштете остају непромењени – 250 евра за летове до 1.500 километара, 400 евра за летове од 1.500 до 3.500 километара и 600 евра за дуже руте.

Суштина нових правила није у повећању износа накнаде, већ у томе да путници лакше дођу до новца који им припада. Авио-компаније биће у оба-

вези да путнике благовремено обавесте о разлогу кашњења или отказивања лета, као и о начину на који могу да поднесу захтев за накнаду. Биће уведени јединствени обрасци за целу Европску унију, а превозници ће имати рок од 30 дана да исплате накнаду или образложе зашто је захтев одбијен. Према подацима Европске ор-

▶ Према подацима Европске организације потрошача (БЕУЦ), чак 79 одсто путника не зна која права има у случају поремећаја у авио-саобраћају. Само 38 одсто оних који имају право на накнаду покрене поступак, док новац на крају добије свега око 22 одсто путника

ганизације потрошача (БЕУЦ), чак 79 одсто путника не зна која права има у случају поремећаја у авио-саобраћају. Само 38 одсто оних који имају право на накнаду покрене поступак, док новац на крају добије свега око 22 одсто путника. Нови прописи прецизније одређују и шта авио-компаније морају да обезбеде путницима током чекања. После два сата путници имају право на освежење, после три сата на оброк,

а ако је неопходно ноћење, превозник је у обавези да обезбеди смештај. Ако то не учини, путник може да тражи повраћај разумних трошкова које је сам имао. Изменама су обухваћене и друге ситуације које су до сада често изазивале незадовољство путника. Биће забрањена наплата исправке мањих грешака у имену, путник неће изгубити право на повратни лет ако није искористио полазни, а они који карту купе преко посредника имаће право на повраћај целокупног износа, укључујући и посредничке трошкове. Више права добијају и особе са инвалидитетом, путници смањене покретљивости, труднице и деца млађа од 14 година, којима ће авио-компаније морати да обезбеде места поред пратиоца без додатне накнаде. Европска комисија је још 2013. године предложила измене прописа, али државе чланице и Европски парламент годинама нису могли да се усагласе око нивоа заштите путника. У међувремену је број летова растао, као и број кашњења, док су путници све чешће указивали да је до накнаде тешко доћи и када је она законом загарантована.

Нова правила су усвојена после више од десет година преговора, али ће се примењивати тек од средине 2027. До тада остају на снази садашњи прописи, па ће путници и даље захтеве за одштету подносити по постојећој процедури.

Јелица Антељ

